

WAT IS HET EN WAT KUN JE ER AAN DOEN?

KLACHTEN MYCOPLASMA

Longontsteking
Gewrichtsontsteking
Uierontsteking
Oogontsteking
Verwerpen
Middenoorontsteking

SPELT MYCOPLASMA OP MIJN BEDRIJF?

Voor melkveebedrijven die eenvoudig en snel inzicht willen in de eventuele rol van *Mycoplasma bovis* op hun bedrijf, biedt GD tijdelijk het automatisch tankmelkonderzoek op mycoplasma aan. De kosten hiervoor bedragen eenmalig 35 euro (excl. btw en basiskosten). U kunt zich tot uiterlijk 1 april 2017 aanmelden via www.gddiergezondheid.nl/mycoplasma. De uitslag inclusief toelichting ontvangt u in april.

De bacterie mycoplasma is het kleinste zichzelf vermenigvuldigende organisme op aarde. Er zijn circa honderd verschillende soorten mycoplasma bekend bij verschillende diersoorten. De meest voorkomende bij het rund is *Mycoplasma bovis*.

Mycoplasma kan uiteenlopende klachten veroorzaken. De meest voorkomende klachten zijn longontsteking, gewrichtsontsteking en uierontsteking bij één of meerdere diergroepen (melkgevende dieren, niet-melkgevende dieren of jongvee). In mindere mate zien we ook oogontsteking, verwerpen en bij het jongvee middenoorontsteking ('scheve kop'). De ernst van de klachten wisselt per bedrijf van mild of matig tot zeer ernstig. Daarnaast kan een mycoplasma-infectie ogenschijnlijk zonder symptomen aanwezig zijn, maar bij een weerstandsvermindering van de koppel tot een fikse uitbraak leiden.

Typisch voor mycoplasmamastitis

Wanneer er sprake is van onbehandelbare klinische mastitis aan meerdere kwartieren met eventueel zanderige melk, denk dan aan mycoplasmamastitis. Zeker als er niets wordt gevonden bij standaard bacteriologisch onderzoek. Omdat mycoplasma alleen goed groeit op een specifieke voedingsbodem en soms zeer traag groeit, wordt de bacterie bij standaard bacteriologisch onderzoek van melk namelijk niet gevonden.

Diagnostiek mycoplasma

Als u denkt aan mycoplasma is het belangrijk dat een specifieke mycoplasmakweek wordt aangevraagd op verse melk. GD heeft daarnaast een snelle PCR beschikbaar voor individuele melk en tankmelk, om het genetisch materiaal van *Mycoplasma bovis* aan te kunnen tonen.

Christian Scherpenzeel

Aanpak mycoplasma

Een belangrijk onderdeel in het plan van aanpak om mycoplasma op het melkveebedrijf onder controle te krijgen is het opsporen van geïnfecteerde dieren en deze afzonderen van de koppel, zodat niet-geïnfecteerde dieren niet worden blootgesteld aan de infectie.

Mycoplasma verspreidt zich snel binnen een koppel, aangezien de bacteriën op grote schaal uitgescheiden kunnen worden in de melk. Overdracht via de melkmachine en het melkstel (ook op AMS-bedrijven) is een gemakkelijke route van besmetting.

Er is nog veel onduidelijk over de verspreiding van mycoplasma tussen bedrijven, maar ook de besmettelijkheid en overdracht van de infectie binnen bedrijven is (nog) niet volledig opgehelderd. Dit maakt het een moeilijk grijpbare aandoening. Een gestructureerde aanpak vraagt maatwerk op een bedrijf en soms ook de bereidheid om dieren af te voeren. Als de infectie tijdig wordt onderkend met de juiste diagnostiek kan extra schade worden voorkomen. Met de mycoplasmabeslisboom kunt u samen met uw dierenarts beter onderbouwde beslissingen nemen in de aanpak van mycoplasma. De mycoplasmabeslisboom is te vinden via www.gddiergezondheid.nl/ugabeslisbomen

Besmetting is voor het leven

Door de beperkte genetische capaciteit van mycoplasma is de bacterie niet in staat om een celwand te maken. Aangezien veel groepen antibiotica op een celwand aangrijpen om bacteriën te doden, zijn de meest voorkomende mycoplasmasoorten bij het rund op basis van deze eigenschap ongevoelig voor deze antibiotica. Wanneer een koe eenmaal besmet is, wordt dan ook aangenomen dat de besmetting voor het leven is.

Praktijkonderzoek

GD startte afgelopen voorjaar met financiering van ZuivelNL, een groot praktijkonderzoek naar het verloop van mycoplasma-uitbraken binnen bedrijven. Op zo'n 20 melkveebedrijven wordt onder andere gekeken naar de verschijnselen en ernst van infecties, de biosecurity, rol van aankoop, contactstructuren tussen dieren en stalbezetting. De resultaten van dit praktijkonderzoek worden eind 2017 verwacht.

Vragen over mycoplasma?

Neem dan contact op met de specialisten van het UGA Team van GD via 0900-1770 (optie 1) of kijk op www.gddiergezondheid.nl/mycoplasma.

